

Suomen Uimaliiton antidopingohjelma

Termit

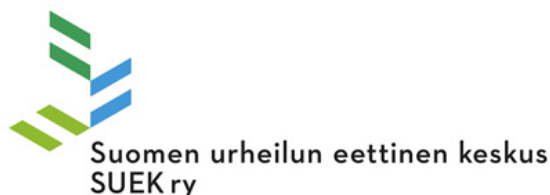
SUEK	Suomen urheilun eettinen keskus (ent. Antidopingtoimikunta ADT)
WADA	Maailman antidopingtoimisto
FINA	Kansainvälinen uimaliitto
LEN	Euroopan uimaliitto
IPC	Kansainvälinen paralympiakomitea
Uintiurheilu	Yleisnimitys uinnista, avovesiuinnista, uimahypyistä, taitouinnista ja vesipallosta

Suomen Uimaliiton ja Suomen urheilun eettisen keskuksen (SUEK) antidopingohjelman tavoitteiden ja toimenpiteiden lähtökohdaksi on, ettei Suomen Uimaliitto hyväksy dopingin käyttöä urheilussa. Kaikki uintiurheilulajit ja niiden urheilijat sekä vammaisurheilijat sitoutuvat Uimaliiton antidopingohjelmaan. Ohjelmaan sitoutetaan liiton luottamushenkilöt, toimisto, valmennustiimi, maajoukkue tapahtumissa toimivat valmentajat ja asiantuntijat sekä uintiurheiluseurat.

Uimaliiton antidopingohjelma on esillä Uimaliiton verkkosivuilla ja sitä päivitetään tarpeen mukaan. Antidopingohjelmasta kerrotaan Uimaliiton toimintasuunnitelmassa ja esimerkiksi testimääristä vuositasolla raportoidaan Uimaliiton vuosikertomuksissa.

Suomen Uimaliitossa antidopingasioista vastaavat uintiurheilun kehityspäällikkö (044 5490 353), lajipalveluvastaava (044 5490 350) ja parauinnin Tokio 2020 vastuvalmentaja (050 568 6866):

- Uintiurheilun kehityspäällikkö on uintiurheilun ensisijainen vastuhenkilö antidopingasioissa ja mahdollisissa dopingrikkomuksissa. Hän vastaa asioihin liittyviin tiedusteluihin.
- Lajipalveluvastaava tiedottaa liiton maajoukkueisiin kuuluvia urheilijoita mahdollisesta testauspooliin kuulumisesta ja ilmoittaa urheilijoille olinpaikkatietojen ilmoittamista varten maajoukkue tapaamisten tiedot. Jokainen testauspooliin kuuluva urheilija huolehtii ensisijaisesti itse, että olinpaikkatiedot ovat ajan tasalla ADAMS-järjestelmässä.
- Lajipalveluvastaava tiedottaa kaikki maajoukkueiden leiri- ja kilpailutapahtumat SUEK:lle.
- Parauinnin Tokio 2020 vastuvalmentaja välittää SUEK:n tiedotteet vammaishuippu-uinnin toimijoille ja vastaa heidän erityistarpeisiin.
- Suomen urheilun eettisen keskuksen yhteyshenkilö on testauspäällikkö, puh 09 3481 2023.

1. Antidopingkoulutus ja -tiedotus uintiurheilun toimijoille

Urheilijoilla on oikeus ja velvollisuus tietää antidopingohjelmasta. Uimaliitolla on koulutusvelvoite suhteessa seuroihin ja uintiurheilun parissa toimiviin. Uimaliitto kouluttaa ja neuvoo aktiivisesti uintiurheilussa mukana olevia toimijoita liittojohtoisilla harjoitusleireillä sekä kilpailu- ja koulutustapahtumissa. Koulutuksen ja informaation kohteena ovat uintiurheilijat, valmentajat, seuratyöntekijät, tuomarit ja toimitsijat.

Suomen Uimaliitto sitoutuu kulloinkin voimassa olevaan Suomen antidopingsäännöstöön sekä tiedottaa ja kouluttaa kaikkia liiton toimijoita kaikilla tasoilla. Toimijat (urheilijat, tukihenkilöt urheilijan toimintapiirissä, managerit, joukkueen jäsenet, virkailijat, tuomarit, lajiin kiinteästi liittyvät asiantuntijajäsenet, lääketieteelliset jäsenet ja asiantuntijat) sitoutetaan säännöstöön ja heidät veloitetaan tekemään yhteistyötä SUEK:n kanssa dopingrikkomustapauksissa sekä informoimaan SUEK:a kaikista dopingrikkomuksiin viittaavista asioista.

Uimaliitolla on yhteistyövelvollisuus dopingvalvonnassa. Urheilijat sitoutetaan urheilijasopimuksella noudattamaan antidopingsääntöjä. Uimaliitto ymmärtää ja toimii uuden säännösten velvollisuuksien mukaisesti. Liitolla on raportointivelvollisuus dopingrikkeisiin viittaavissa asioissa ja yhteistyövelvollisuus dopingrikkeiden selvittämisessä. Sponsorisopimuksissa on antidopingpykälä. Uimaliitto sitoutuu dopingrikkomuksen käsittelyssä SUEK:n menettelyyn.

Toimenpiteitä:

- Suomen Uimaliiton antidopingohjelma on oleellinen osa Uimaliiton koulutus- ja toimintaohjelmaa ja antidopingohjelman mahdollisista muutoksista tiedotetaan liiton tapahtumissa.
- Antidopingohjeistus kuuluu kaikissa lajeissa Uimaliiton maajoukkue-toimintaan: maajoukkue (vammaisuinnin maajoukkue), nuorten maajoukkue ja ikäkausimaajoukkue.
- Maajoukkue-tapahtumissa opastetaan olinpaikkatietojen ilmoitusvelvollisuudesta sekä muista maajoukkueen toimintaa koskevista antidopingasioista sekä käydään läpi testauskäytäntöjä.
- SUEK:n asiantuntijat ovat tarvittaessa mukana maajoukkueiden leireillä.
- SUEK:n Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa ja WADA:n Urheilijan Opas -julkaisuja jaetaan aktiivisesti liittojohtoisissa tapahtumissa
- Tarvittaessa tiedotetaan sähköpostitse ajankohtaisista antidopingasioista Uimaliiton vastuuhenkilöille ja keskeisille urheilijoille ja valmentajille.

2. Dopingvalvonta ja erivapaudet

Uimaliitto tukee SUEK:n, WADA:n, FINA:n ja IPC:n testaustoimintaa. Suomen antidopingsäännösten perusteella SUEK:lla ja muilla antidopingorganisaatioilla on oikeus tehdä dopingtestejä urheilijoille, jotka ovat lisenssin lunastaessaan sitoutuneet antidopingsäännöstiin. Kaikki, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen urheilu- ja kilpailutoimintaan, ovat dopingvalvonnan piirissä.

Kilpailujen järjestäjä on velvollinen tekemään mahdolliseksi dopingtestien sääntöjen mukaisen suorittamisen kilpailujen yhteydessä. Käytännössä on hyvä jo ennalta varautua mahdollisesti suoritettaviin dopingtesteihin.

Testejä voidaan tehdä sekä kilpailuissa, että kilpailun ulkopuolella.

Erivapaudet

Mikäli urheilijan terveyden ylläpitämiseksi tai sairauden hoitoon ei ole saatavilla sallittua hoitomuotoa, voidaan urheilussa kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käytölle hakea erivapautta.

SUEK:n tasomäärittelyn piiriin kuuluvien urheilijoiden tulee hakea erivapaudet Kansainvälisen erivapausstandardin ja SUEK:n ohjeiden mukaisesti etukäteismenettelyllä. Tasomäärittely on nähtävillä SUEK:n verkkosivuilla (www.suek.fi). Vuonna 2015 SUEK:n lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin kuuluvat uinnissa kaikki Suomen Uimaliiton Suomen mestaruuskilpailuihin osallistuvat uimarit, iästään riippumatta. Uimahypyissä SUEK:n lajikohtaisen tasomäärittelyn piiriin kuuluvat vuonna 2015 kaikki aikuisten SM-kisoihin osallistuvat hyppääjät, ja heidän tulee hakea mahdollista erivapautta etukäteen SUEK:lta. Tämä koskee siis myös C-, B- ja A-ikäsarjoissa kilpailevia nuoria, jotka jo osallistuvat aikuisten SM-kilpailuihin.

Muiden, tasomäärittelyn ulkopuolella olevien, urheilijoiden kohdalla SUEK tarkistaa jälkikäteen (mahdollisen dopingtestin jälkeen), että kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelossa olevien aineiden käytölle on ollut erivapauden myöntämiseksi edellytetyt lääketieteelliset perusteet. Tämän osoittamiseksi urheilijan tulee hakea erivapautta jälkikäteen.

SUEK:n myöntämät erivapaudet koskevat kansallisen tason urheilijaa ja kansallisen tason kilpailuja Suomessa. Kansainvälisen tason sekä kansainvälisiin kilpailuihin osallistuvien urheilijoiden erivapauksista vastaa kansainvälinen lajiliitto, riippumatta urheilijan iästä tai kansallisesta tasosta.

Suomen Uimaliitossa tehtävään nimetty henkilö opastaa urheilijoita kansallisista ja kansainvälisistä käytännöistä, kuten esimerkiksi erivapauksien hakemiseen liittyvistä asioista. Vastuu antidopingasioissa on aina viime kädessä itse urheilijalla tai alaikäisen urheilijan kohdalla urheilijan huoltajalla.

Linkki: Urheilijan Opas, maailman antidopingsäännöstiin:

www.suek.fi/en/erivapaus-urheilijan-laakityksessa

Linkki: Uintiurheilun arvokilpailut ja valintajärjestelmä:

www.uimaliitto.fi/uinti/aikarajat/

Uimaliiton toimenpiteet dopingvalvonnan edistämiseksi:

- Uimaliitto toimittaa SUEK:lle listat maajoukkueiden urheilijoista ja tiedottaa liittojohtoisesta kilpailu- ja leiriohjelmasta.
- Uimaliitto raportoi vuosikertomuksissaan uintiurheilijoille tehdyt testimäärät SUEK:ltä saatujen tietojen perusteella.
- Uimaliitto varmistaa, että FINA:n ja SUEK:n testauspooliin kuuluvat uintiurheilijat ovat tietoisia kuulumisestaan testauspooliin ja testauspoolin toimintatavoista. Yhdessä SUEK:n kanssa Uimaliitto varmistaa, että urheilijat ymmärtävät olinpaikkatietojen ilmoitusvelvollisuuden ja käytännön toimintatavan.
- Kansainvälisten ennätysuoritusien dopingvalvontaan liittyvissä tapauksissa Uimaliitto toimii FINA:n, IPC:n ja LEN:n ohjeiden mukaisesti.

3. Antidopingtyö osana koulutusjärjestelmää

Uimaliiton valmentajakoulutuksissa antidopingtyö huomioidaan kiinteänä osana kaikkea uintiurheilutoimintaa. Valmentajakoulutuksen 2- ja 3-tasoilla on oma antidopingsio, joka toteutetaan urheiluopistoille ja valmennuskeskuksille laaditun antidopingohjelman mukaan.

Uimaliiton vuosittain järjestämässä Valmentaja- ja ohjaajafoorumissa tai vastaavassa tilaisuudessa on SUEK:lle varattu oma luento ajankohtaisista aiheista ja säännöistä.

4. Antidopingohjelma, antidopingsäännöstö ja tiedotus seuroille

Tiedottamisella ja viestinnällä tavoitellaan dopingrikkomusten ennaltaehkäisyä, tiedon lisäämistä antidopingsäännöistä ja kaikkien uintiurheilijoiden oikeutta reiluun ja puhtaaseen kilpailuun.

Uimaliitto tiedottaa jäsenistöään aktiivisesti antidopingasioista mahdollisimman monella eri tavalla. Uimaliitto tiedottaa maajoukkueetason urheilijoita ja uimaseurat urheilijoitaan, jotka eivät kuulu liittojohtoisen leiritys- ja kilpailutoiminnan piiriin. Vuosittain alkuvuodesta tiedotetaan Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa -julkaisun päivityksistä.

Tiedotuskanavat:

- Uimaliiton verkkosivut, päivityksestä vastaavat uintiurheilun kehityspäällikkö, lajivastaava ja tiedottaja.
- Pisara-osaamiskeskus
- Seuratiedote (sähköpostijakelu)
- Sosiaalisen median kanavat

Uimaliiton sivuilla on linkki Suomen urheilun eettisen toimikunnan verkkosivuille www.suek.fi

5. Eettiset pelisäännöt seuroissa

Uimaliitto suosittelee jäsenseuroille yhteisten pelisääntöjen laatimista valmennusryhmien toimintaan. Pelisääntöjen tulee sisältää dopinginvastaisen toiminnan periaatteet ja tuomita dopingin käyttö urheilussa.

Dopingvalvonta ja -testaaminen ovat luonnollinen osa uintiurheilua ja edistävät urheilijan oikeuksia puhtaaseen ja tasavertaiseen urheiluun.

6. Liiton valmennusryhmien eettiset pelisäännöt

Uimaliiton eri valmennusryhmät käyvät liittojohtoisissa tapahtumisissa läpi pelisäännöt, joissa yhteisesti sovitaan, etteivät ryhmän jäsenet käytä dopingia ja sitoutuvat omalta osaltaan viemään omiin seuroihinsa puhtaan uintiurheilun viestiä. Pelisääntöihin sitoutuvat myös liiton ryhmävalmentajat, joille suunnataan tiedotus- ja koulutustoimintaa maajoukkueleireillä.

Lääkinnällisissä tarpeissa maajoukkueen ja nuorten maajoukkueen uimareiden omalääkärit tai lääkäriasemat auttavat oikean lääkityksen valinnassa.

Jokainen maajoukkueen uintiurheilija on allekirjoittanut lajiliiton urheilijasopimuksen. Maajoukkueen kärkiuimarit allekirjoittavat myös Olympiakomitean Huippu-urheiluyksikön urheilijasopimuksen. Urheilijasopimusten yhtenä keskeisenä osana on sitoutuminen antidopingtyöhön ja puhtaaseen urheiluun. Puhtain keinoin huipulle pyrkivä urheilija kunnioittaa toisia urheilijoita sekä yhteisiä sääntöjä.

7. Yhteistyö Suomen urheilun eettisen toimikunnan SUEK:n kanssa

Tärkeä osa antidopingtyötä on ylläpitää aktiivisesti läpinäkyvää keskusteluyhteyttä SUEK:n toimihenkilöihin ja sitä kautta luoda luonnollinen ja yhteistyömyönteinen toimintatapa Uimaliiton ja SUEK:n välille. Uimaliiton ja SUEK:n edustajat tapaavat säännöllisesti kaksi kertaa vuodessa.

Mahdollisten dopingrikkomusten sattuessa uintiurheilussa Uimaliitto toimii tiiviissä yhteistyössä SUEK:n kanssa. Avainasemassa dopingrikkomuksen sattuessa on hallittu viestintä, jonka toteuttamisessa sovelletaan Uimaliiton kriisiviestintäohjeita yhteistyössä SUEK:n kanssa.

